

КӨЈӘРЧИН

№ 10

АЗӘРБАЈҖАН ДӘКИ МӘК-МӘН
«В. И. ЛЕНИН» ӘДӘБИЯТ ПИОНЕР ТӘШКІЛЛАТЫ АЗӘРБАЈҖАН ШУРАСЫНЫҢ
АЗЛАШЫ УШАГЛАР УЧУҢ ЖУРНАЛЫ

ОКТЯБР
1 9 6 7

ЗЭР ЖАЗЫЛЫ МЭРМЭР КИТАБ

Микојыл РЗАГУЛУЗАДЭ

Мэrmэдэн бир китаб вар
Бакыда,
Сабир багында,
Гэдим гала диварынын
габагында.

Үстүндэ зэр жазылар...
Дуруб өнүндэ
бир нэвэ,
бир баба.
Баба нэвэжэ бахыр,
Нэвэ—китаба.

Баба билир ки, ушаг
бу саат сорушачаг...
Сорушур
будур:

—Баба, бу китаб нэ китабыдыр?
Көр нэ јекэ китабдыр!
Ону ачмаг олармы?
Ичиндэ жазылары,
Шэкиллэри дэ вармы?
Баба дејир:

—Балачан,
Јадикардыр бу китаб,
Узаг, кечмиш күнлэрин
Эзиз бир јадикары.
Көзүмлэ көрмүшэм мэн,—
данышарам эзбэрдэн
орда жазыланлары...
Нэвэ дејир:
—Бабачан,
Нэ олар, даныш мэнэ..
Бахыр, бахыр китаба,
Белэ данышыр баба:
—Бир заман бу өлкэдэ
Ағалар—гуллар варды,
Фэһлэлэр—саһибкарлар варды.

Варлылар—јохсуллар варды.
Фэһлэлэр—чох,
Саһибкарлар—азды.
Јохсуллар—чох,
Варлылар—азды.
Гуллар—чох,
Ағалар—азды.
Чохлар ачды.
Азлар—тох,
Тохлар азды.
ачлар—чох...
Буна көрэ башланды
азларла чохларын,
ачларла тохларын
савашы.
Јашамаг савашы,
һагг савашы...
Тохлар азды,
ачлар—чох!
Көрдүлэр ки,
—Јох...
Чохлар эзэчэк азлары.
Фэһлэлэр саһибкарлары,
јохсуллар—варлылары,
Гуллар ағалары эзэчэк.
Дедилэр:
—Бэс нејлэјэк?
Ағалар көмэјэ чагырдылар
Падшаһы-чары.
Чар—јаман чанаварды.
Чохлу-чохлу гошуну,

топ-түфэнки, мизрагы,
горхунч-ганлы јарагы,
вэһши атлы-газагы варды...
Фэһлэлэрин, јохсулларын,
Ачларын, гулларын да
варды топдан-түфэнкдэн,
һэр чүр гошундан күчлү
мөһкэм, полад архасы:
Башда—бөјүк Ленинлэ
Коммунист партијасы!
Бэли, башланды саваш,
Нэ башланды!
Ил-ил,
ај-ај,
күн-күн,
саат-саат
јанды-јанды,
аловланды
Ингилабын кур мәш'эли:
Фэһлэлэрин, кэндлилэрин,
аскэрлэрин
бирлэшмиш күчлү-эли
вурду јыхды ганлы чары,
говду бүтүн ағалары.
Азад етди ана јурду,
јени көзэл дунја гурду.
Дүз элли ил бундан эввэл
октјабр ајында
галиб кэлди
ал бајраглы Ингилаб.
Бундан дејир, балачан,
Зэр жазылы мэrmэр китаб.

Шэкил Э. ДАДАШОВУНДУР

О К Т Ъ А Б Р Ш Ә Ъ Ә Р Л Ә Р И

Әзиз ушағлар! Октябр ингилабындан сонра Вәтәнимиз бөјүк сүр'әтлә инкишаф етмишдир. Аз вахтда дүңяны һејрәтдә гојан јени гуручулуғ ишләри һәјата кечирилмишдир. Онлардан беш јени шәһәр һағгында сизә данышмағ истәјирик.

СУМГАЈЫТ

Сумгајыт Абшерон јарымадасынын шәрг саһилләриндә, иланлар мөләјән, сусуз сәһрада јарадылмышдыр. 1949-чу илден башлајан гуручулуғ ишләри сүр'әтлә давам едир. Аз мүдәттә Сумгајыт гүдрәтли сәнајә шәһәринә чөзрилә билмишдир.

Шәһәрдә бору-прокат, алүминниум, синтетик-каучук, суперфосфат заводлары вардыр. Инди чох нәһәнк кимјә комбинаты тикилир. Онуң бәзи гуругулары һазырдыр. Бу комбинат өлкәмизин ән бөјүк сәнајә мүрәссиләриндән бири олачағдыр.

Сумгајыт көзәл, јарашығлы шәһәрдир. Мүхтәлиф милләтләрин нумәјәндәләри бу кәңчлик шәһәриндә мейрибан гардаш кими јашајырлар.

МАГНИТОГОРСК

Бу шәһәр метал сәнајеси шәһәридир. 1929-чу вә 31-чи илләрдә јарадылмышдыр. Шәһәрдә металлуркија комбинаты вардыр. Бу, бизим өлкәмиздә ән бөјүк вә ән нәһәнк комбинатдыр.

Тәсәввүр едик, Совет Иттифагында 3 мин завод бу комбинатдан метал алыр. Онуң металы 30-дан чох харичи өлкәјә көндөрлир.

Бу шәһәрдә мүхтәлиф пешә техникумлары, институтлар, музейләр дә вардыр.

НЕФТ ДАШЛАРЫ

Бакыдан көми илә Нефт дашларына беш саата, верталјотла исә 15—20 дәғигәјә кетмәк олар. Нефт дашлары дәнзин гојунда салынмыш, өввәл једди көми үзәриндә, сонралар исә полад диреклар үзәриндә учал ән өфсанәви шәһәрдир.

Бу шәһәрдә икимәртәбәли өвләр чохдур. Естакадаларын үстү илә машинлар кедир. Мөдәнијәт өви дә вардыр. Күчөләрдә, мејданчаларда күл дибчәкләри көрүнүр.

Естакадалар узандығча узаныр. Дәниздә ајры-ајры буруғлар вардыр ки, естакадалар бу буруғларла бирләшдирилир.

Нефт дашларында чохлу адлы-санлы өмәк гөһрәманлары ишләјир. Вәтәнимиз бу көзәл дәниз шәһәри илә, онуң гөһрәманлары илә фәхр едир.

КОМСОМОЛСК

Тәјгаларын вә батағлығларын јериндә салынмыш бу шәһәри 1932-чи илден тикмәјә башламышлар. Дәншәтли шахта вә сојуғ Вәтәнимизин һәр јериндән кәлмиш комсомолчулары горхутмамышдыр. Онлар чәдырларда јашамыш, чәтинлијә бахмајарағ ишләмиш вә бу көзәл шәһәри јаратмышлар. Фәдакар комсомолчуларын шәрәфинә шәһәре „Комсомолск“ ады верилмишдир.

Бу ил өлкәмиз Комсомолск шәһәринин 35 иллик јубилейини бајрам етмишдир. Бурада металлуркија, машингајырма, нефтчыхарма, дәмир-бетон заводлары, мешә вә балығ комбинатлары вардыр.

МИНКӘЧЕВИР

Боздағын өтәкләриндә 1948 -чи илдә салынмыш бу шәһәрдә нәһәнк Минкәчевир електрик стансијасы тикилмишдир. Күр чәјынын габағы кәсилмиш вә Минкәчевир дәнизи јарадылмышдыр.

Минкәчевир бағ-бағатлы, јарашығлы бир шәһәр олмушдур. Бурадакы Кабел заводу республикада јекәнә заводдур.

Минкәчевир електрик стансијасы Азәрбајчанын шәһәр вә рајонларына, ејни заманда гардаш Күрчүстан, Ермәнистан республикаларына да ишығ верир.

